

Forslag til forespørgselsdebat om, hvorvidt der bør indføres en lovmæssigt bindende tidsfrist for ventetid til udredning og behandling, og hvordan retten til behandling et andet sted bør udformes, hvis tidsfristen ikke kan overholdes i Grønland.

(Medlem af Inatsisartut Pele Broberg, Naleraq)

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan det kommende elektroniske patientjournalssystem kan understøtte kalaallisut og engelsk uden at svække patientsikkerheden.

(Medlem af Inatsisartut Juno Berthelsen, Naleraq)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sundhed og Personer med Handicap)

1. behandling

Naalakkersuisut takker Pele Broberg for oplægget til forespørgselsdebat.

Tankerne om at sikre borgerne udredning og behandling uden unødigt forsinkelse er helt i tråd med Naalakkersuisuts intentioner.

Sundhedsvæsenet har de seneste år arbejdet med at sikre hurtigere udredning for patienter mistænkt for en kræftlidelse samt sikre hurtigere og bedre behandling af patienter med en konstateret kræftlidelse. Der er på nogle områder sket væsentlige fremskridt. Ventetider er reduceret og kvaliteten i behandlingen øget. Det gælder specielt på brystkræftområdet. Der er også sket betydelige forbedringer for patienter med sukkersyge, lungelidelser og forhøjet blodtryk.

Sundhedstilbuddene kan dog fortsat forbedres. Det gælder særligt på det psykiatriske område og tandområdet. Derfor har Naalakkersuisut taget initiativ til en kvalitetsenhed i sundhedsvæsenet. Enheden skal bruge erfaringer fra blandt andet patientklager og erstatningssager til at styrke patientsikkerheden og sundhedstilbuddene. Naalakkersuisut har desuden igangsat en forvaltningsrevision.

Evalueringen af kræftplanen viste, at tiden til udredning er den største udfordring. Derfor er der særligt fokus på at nedbringe tiden til udredning. De fleste lidelser kræver i dag adgang til specialiserede medarbejdere og særligt udstyr. Det er derfor vanskeligt varetages disse sundhedsydelser andre steder end i Nuuk. Kapaciteten er dog begrænset på grund af personalesituationen og fysiske rammer. For at styrke udredningen i hele landet køber sundhedsvæsenet i år nyt billeddiagnostisk udstyr. Landshospitalet, regionssygehusene og en række sundhedscentre får i alt 17 nye røntgenapparater. Desuden får Landshospitalet i Nuuk to nye CT-scannere, og sundhedsvæsenet er ligeledes i gang med at projektere en ny CT-scanner til Ilulissat regionssygehus.

Sundhedsvæsenet er samtidig i høj grad afhængigt af velfungerende transportmuligheder. For mange patienter er rejsen til Nuuk eller til behandling uden for landet en forudsætning for, at udredning og behandling kan gennemføres.

Omfanget af behandling uden for Grønland forventes fortsat at stige i de kommende år. Det skyldes blandt andet den nye aftale om behandling i Danmark. Aftalen træder i kraft den 1. januar 2027. Den skal sikre, at grønlandske og danske patienter er ligestillet i det danske sundhedsvæsen.

Med aftalen nedsættes også et medicinsk fagråd, som skal opstille vejledende retningslinjer for, hvornår patienter henvises til behandling i Danmark. Naalakkersuisut vurderer, at det på nuværende tidspunkt er den rette vej til at sikre grønlandske patienter det nødvendige sundhedstilbud. Aftalen frigiver desuden midler på Finansloven, som kan investeres i sundhedsområdet. Naalakkersuisut ønsker at prioritere midlerne til forbedringer af sundhedstilbuddene her i landet i samarbejde med partierne i Inatsisartut.

Naalakkersuisut takker endvidere Juno Berthelsen for hans oplæg til forespørgselsdebat.

Naalakkersuisut er enig i, at der skal arbejdes på at sikre, at sundhedsvæsenets kommende journalsystem så vidt muligt kan håndtere flere sprog. For at sikre patientsikkerheden har systemerne sædvanligvis et primært sprog, som skal forhindre, at centrale oplysninger går tabt. Derudover går udviklingen i retning af, at kunstig intelligens (AI) i stigende grad kan understøtte oversættelse. Hensynet til patientsikkerhed, kvalitet og brugerperspektivet skal således indgå i udvælgelsen af et nyt journalsystem til sundhedsvæsenet.

Jeg ser frem til en god debat.